Bizet

Carmen

Opera i fire Akter

af

Meilhac og Halévy

Musiken af Georges Bizet

Kjøbenhavn

Nordisk Musikforlag

1909

Pris: 50 Øre.

Carmen.

Opera i fire Akter af Meilhac og Halévy.
Musiken af Georges Bizet.

Personerne:

Zuniga, Lieutenant ved Dragonerne.
Don José, Corporal ved Samme.
Moralès, Corporal.
Escamillo, Toreador.
Dancaïre, Smugleranfører.
Remendado, Smugler.
Carmen, Fabrikspige.
Frasquita.
Mercedes.
Micaëla, Bondepige.
Lillas Pastia, Værtshusholder (stum Person).

Spadserende, Officerer, Dragoner, Fabrikspiger, Tyrefægtere, Zigeunere og Zigeunersker.

Første Akt.

Torv i Sevilla. Tilhøjre Indgangen til en stor Cigarfabrik. I Baggrunden en praktikabel Bro, der gaar tvers over hele Scenen tætved Indgangen til Cigarfabriken. Tilvenstre i Forgrunden Hovedvagten.

Første Scene.

Moralès Micaëla Soldater. Forbigaaende.

(Ved Tæppets Opgang en Flok Dragoner udenfor Vagten. Rundt om Spadserende og Handlende.)

Chor.

Promenaden,
Byparaden
Er i Gang — Fleer og Fleer!
Lystige Folk her trindt man seer.

Moralès.

Hvis man grundigt vil Tiden slagte,
Kan man trygt her staae
Og de Skjønne i Smug betragte,
Som forbi os gaae.

Chor.

Promenaden,
Byparaden osv.

Moralès.

Nei see den Skjønne, Kammerater!
Hun synes at søge En her,
Men see, hun standser og seer forlegen.

Chor.

Jeg til at hjælpe er ei seen.

Moralès
(til Micaëla, som frygtsomt har nærmet sig Vagten.)

Hvem søger I, min Skjønne?

Micaëla.

Jeg søger en Corporal.

Moralès.

En Corporal! det er mig!

Micaëla.

Den Corporal, jeg søger, hedder
Don Josè — kjender I ham?

Moralès.

Don José! Jo ham vi kjende godt.

Micaëla.

Hvordan? Kan her iblandt Jer jeg ham finde?

Moralès.

Nei, han gjør ikke Tjeneste ved dette Compagni.

Micaëla (skuffet).

Hvad nu? Han er her ei?

Moralès.

Nu, min Charmante,
Er han borte, vor Ven;
Men om en Stund han sees igjen,
Han er her vist, naar Vagten trindt i Staden
Afløses, og naar stillet er Paraden.

Chor.

Han er her vist, osv.

Moralès.

Men ifald det skulde være,
At lidt senere han kom,
Vil vor Vagt De ei beære
Med et Besøg og see Dem om?

Micaëla.

Hos Jer?

Chor.

Hos os.

Micaëla.

Nei Tak, nei Tak!
Mine Herrer Soldater, nei Tak.

Moralès.

Frygt ei nogen Svig, Du søde!
Jeg Dig lover, vær blot mild,
Du kun Artighed skal møde,
Vi Dig kun beskytte vil.

Micaëla
(idet hun smutter fra dem).

Nei, jeg takker Jer,
Men jeg komme vil igjen,
„Naar Vagten trindt i Staden
Afløses og naar stillet er Paraden."

Moralès og Choret.

Bliv dog, o bliv!

Micaëla.

For Jer Vagt jeg har al Respekt.
(Hun smutter fra dem.)

Moralès.

Fuglen er fløiet,
Lige fornøiet
Tage vi fat paa vor Tidsfordriv
Og stirre paa det muntre Liv.

Chor.

Promenaden,
Byparaden
Er i Gang. Fleer og fleer!
Lystige Folk her trindt man seer!

(Man hører i Afstand en Marche af Piber og Trompeter. En Officer kommer ud af Hovedvagten. Dragonerne stille sig op i Linie foran Hovedvagten. De spadserende danne Grupper i Baggrunden tilhøjre for at see paa Afløsningen. Marchen kommer bestandig nærmere. Den ankommende Vagt træder ud fra Venstre og gaaer over Broen. Foran en Skare af smaa Gadedrenge, der anstrænge sig for at tage lange Skridt ligesom Dragonerne. Efter Børnene omme Lieutenant Zuniga og Corporalen Don José; derpaa Dragonerne.)

Anden Scene.

Gadedrengenes Chor.

Raske Drenge, ud paa Gaden!
Sidde hjemme er en Skam.
Hurra, det er Vagtparaden.
Tara, tatara, ratatam!
Som Soldater vi marschere
Lige ud og lange Skridt.
Stadigt vi Takten markere
Een to, een to — hold bare Trit!
Til vort Corps der er ej Mage,
Fremad gaaer det uden Hyl.
Paa vor Marsch kan ingen klage —
Den, som klager, han faaer Prygl!
Raske Drenge, ud paa Gaden!
Sidde hjemme er en Skam.
Hurra, det er Vagtparaden.
Tara, tatara, ratatam!

(Den opmarscherende Vagt stiller sig i Linie tilhøjre lige overfor den afgaaende. Naar Gadedrengene ophøre at synge, gjøre Officererne Honnør for hverandre og mødes midt paa Scenen, hvor de samtale sagte. Skildvagterne afløses.)

Moralès (til Don José).

Her var nylig en ung og yndig Pige, som spurgte efter Dig. Hun vilde komme igjen. Hendes Dragt var blaa, Haaret bar hun i Fletninger.

Don José.

Micaëla det vistnok var.

Skildvagterne ere nu afløste. Trompetsignal. Den afgaaende Vagt gaaer nu hen foran den opmarscherende. Gadedrengene indtage igjen deres Plads ligesom før.)

Gadedrengenes Chor.

Raske Drenge, ud paa Gaden!
Sidde hjemme er en Skam.
Hurra, det er Vagtparaden.
Tara, tatara, ratatam!

(Soldater, Gadedrenge og Nysgjerrige fjerne sig i Baggrunden, og Musiken høres sagtere og sagtere udenfor Scenen. Naar Sangen og Musiken tie ganske, lader Lieutenanten Dragonerne træde af. De gaae ind i Vagten. Lieutenanten og Don José blive alene tilbage paa Scenen.

Tredie Scene.

Zuniga. José.

Zuniga.

Det er her, ikke sandt, i denne Fabrik,
At de færdes hver Dag, disse Kvinder?

José.

Ja vel, Hr. Officer. De traf det paa en Prik!
Saa forrykte man vist ei nogensteds dem finder.

Zuniga.

Men i alt Fald er de dog smukke?

José.

Hr. Officer, det veed jeg ei,
Og jeg har ingen Sands for deres kjælne Sukke.

Zuniga.

Nei, jeg jo ved, min Ven, paa et Haar,
Hvad der ene din Flamme kan slukke.
Micaëla sværmer Du nok for,
Hendes Dragt, hendes Fletninger smukke;
Sig mig, om jeg ikke har Ret?

José.

De har Ret, tror jeg vel, hun har fyldt mine Drømme.
Hvad angaar den øvrige Flok, om de er smukke eller ei,
Derom kan nu De selv jo dømme.

Fjerde Scene.

Don José, Dragoner, unge Herrer og Cigarmagersker.

(Pladsen fyldes af unge Herrer, der stille sig i Række for at se Cigarmagerskerne passere forbi. Dragonerne komme frem. Don José sætter sig paa en Stol og lader paa sin Kjæde.)

Chor:

Nu har Klokken lydt. Pigerne vi følge,
Naar til deres Dont hjemmefra de gaae.
Arbeidsdragten kan Skjønheden ei dølge,
Vi forlibte Ting hviske til de Smaa!

(Med Cigaretter i Munden komme Pigerne langsomt frem paa Scenen.)

Chor.

Vil man seel nei seel hvilke Blik!
Ih, de Koketter!
Alle ryge, saa det har Skik,
Smaa Cigaretter!

Cigarmagerskerne.

Øiet hviler muntert paa
Røgens mange
Skyer, som stige mod Himlens blaa,
Og som ingen Haand kan fange,
Men dens Vellugt stiger saa
Til vor Hjerne.
Og den føder Haabet, hvorpaa
Vi Piger bygge saa gjerne.
Dog dette Haab, Elskerens brændende Ed,
Flygter som Røgen;
Hans Kjærlighed og hans Tro flygter med
Ret som Røgen.

Chor.
Men sig os dog, hvor
Er Carmencita.

De unge Mennesker (peger ud af Scenen).
Hun er der.

Alle.
Hun er der.
See. Det er Carmencita.

Femte Scene.

De unge Mennesker.
O, stands, i dit Spor vi jo gjerne gaaer,
Sig blot, hvem af os vel dit Hjerte faaer,
Og sig, naar engang Du gi'er os dit Ja?

Carmen
(muntert med et Blik paa José).
Naar mit Ja jeg Jer gi'er?
Ja, Gud veed, naar det bli'er —
Maaske om et Aar, saa har jeg lidt Frist,
Men ikke idag — det er vist.

Habanera.

1.
Huft, Gud Amor er født med Vinger,
Han flyver frit, hvorhen han vil,
Og naar atter han bort sig svinger,
Han spørger ei om Lov dertil.
Tidt den ømmeste, bedste Frier
Hos os ei Naade finde kan,
Medens den Stolte, som trodsig tier,
Kan tænde Hjertet strax i Brand.
Gud Amor ingen Lænke binder,
Aldrig kjendte han til Ret og Skjæl,
Hvis ei Du elsker mig, Du vinder:
Men elsker jeg — saa vogt Dig vel!

2.
Naar Du prøved' at gribe Guden,
Han fløi som Fuglen høit i Sky.
Naar Du længselsfuld sad bag Ruden,
Han var der udenfor paa ny.
Til at komme Du ei formaaer ham,
Ei heller til at gaa sin Vei.
Vil Du fange ham, ei Du naaer ham,
Men vil Du fly ham, fanger han Dig.
Gud Amor osv.

De unge Mennesker
O stands. I dit Spor vi jo gjerne gaae,
Sig blot: hvem af os vil dit Hjerte faae?

(Hun betragter de unge Mennesker, den ene efter den anden, hopper saa ud af Kredsen, som de har slaaet om hende, og gaaer lige hen til Don José, som sidder beskjæftiget med sin Kjæde. Hun tager en Blomst fra sit Bælte og kaster den til ham. Alle lee. Klokken fra Fabriken lyder anden Gang. Under Gjentagelse af Habaneraen: „Huft, Gud Amor er født med Vinger", gaar Carmen først og derpaa alle Fabrikspigerne ind til deres Dont. De unge Mennesker gaaer ud tilhøjre og venstre. Zuniga, der har talt under det Foregaaende med et Par af Fabrikspigerne, forlader dem og gaaer ind i Hovedvagten. Dragonerne ere allerede derinde. Don José bliver alene tilbage.)

Sjette Scene.

José (alene).
Hvilke Blik! hvilke frække Miner!
Med denne Blomst ramte hun mig,
Som en Kugle traf den mit Bryst.
(Han tager den op og lugter til den.)
Hvor den Duft dog er stærk! hvilke glødende Farver!
Er det sandt, hvad man siger i mit Hjem,
At der er Hexe til, er hun sikkert en af dem.

Syvende Scene.

Don José, Micaëla (kommer).

Micaëla.
José!

José
(skjuler hurtigt Blomsten paa Brystet).
Micaëla!

Micaëla.
Det er mig!

José.
Hvilken Fryd!

Micaëla.
Det er din Moder, som mig sender.

Duet.

José.
Saa min Moder Dig sender.

Micaëla.
Som Sendebud jeg fik af hendes egne Hænder
Dette Brev . . .

José (glad).
O giv hid!

Micaëla.
Og denne lille Pung —
Man trænger altid jo, naar man er ung,
(tøvende).
Og saa . . .

José.
Og saa?

Micaëla.
Og saa . . . mon jeg tør vove!
Og saa hun gav mig Noget;
Men just ei saa lige
Det er at sige:
Skjønt glad jeg vistnok troer,
Du ta'er mod Gaven fra din Mo'er.

José.
Og dette Noget, sig hvad er det?
Tal, o tal!

Micaëla.
Ja, jeg tale skal,
Og det, som man mig gav, jeg nu Dig give vil.
Da i Søndags fra Kirken sammen hjem vi kom,
Bad hun saa bønligt mig derom:
„Til Byen, til Sevilla imorgen Du tager;
Med Gud Du gaa, mit Barn, og vend et tilbage

Før Du min Dreng har fundet, ja min Søn, min José.
Sig ham, at hans Moders Tanker
Alle er ham nær, ved Dag og Nat,
Sig: for ham mit Hjerte banker,
Og at jeg alt ham har forladt.
Fuld af Længsel jeg ofte klager,
Ja, hver Dag jeg at see ham troer,
Og dette Kys, Du her modtager,
Bring ham det fra hans gamle Mo'er.

José (bevæget).
Hvad, et Kys fra min Moder.

Micaëla.
Ja, fra hende, det er,
Og som jeg har lovet, Du her af mig det faaer.
(Hun kysser Don José.)

Sammen:
José.
Min Moder jeg gjenseer, skuer atter hendes Hytte.
O, kjære Minder fra mit Hjem og fra min Barndomstid,
I give Sjælen Mod, til Jer jeg glad vil lytte,
O, Minder fra mit Hjem og fra min Barndomstid!
Micaëla.
Sin Moder han gjenseer, han gjenseer hendes Hytte.
O, kjære Minder fra hans Hjem og fra hans Barndomstid,
I give Sjælen Mod, til Jer vil glad han lytte —
O, Minder fra hans Hjem og fra hans Barndomstid!

José (med et Blik paa Fabriken).
Nær havde mig en Dæmon taget i sin Magt,
Men mig min Moder skjærmer med sin Bøn,
Og dette Kys, Du mig har bragt,
Skal skræmme Faren bort og frelse hendes Søn.

Micaëla.
Hvilken Dæmon, hvilken Fare! Jeg forstaar det ei.
Sig mig Alt, jeg Dig be'er.

José.
Nei, nei,
Heller om Dig vil vi nu tale.
Du vender tilbage idag.

Micaëla.
Ja, alt i Aften. Imorgen træffer jeg din Moder.

José.
Du hende seer! Nuvel, siig hende saa,
Siig, jeg kan aldrig hende glemme,
Og hun er i min Tanke, min Bøn:
Jeg lover hende, hun skal derhjemme
Blive stolt af sin Søn
Siig, hun fast i mit Hjerte bliver,
At derinde hun evig boer.
Og dette Kys jeg her Dig giver,
Tag det med til min gamle Mo'er.
(Han kysser hende.)

Sammen:
José.
Min Moder jeg gjenseer, osv.
Micaëla.
Sin Moder han gjenseer, osv.

José
(tager Brevet op for at læse det. Micaëla fjærner sig; han vil standse hende.)
Bliv dog her endnu en Stund, til jeg faaer Brevet læst,

Micaëla.
Aa nej, læs du det først, saa kommer jeg igjen.

José.
Hvorfor vil Du gaae?

Micaëla.
Jo, det maa jeg, Du helst skal høre det i Enrum.
Læs kun, jeg kommer igjen.

José.
Og er det vist?

Micaëla.
Jeg kommer igjen. (Hun gaaer.)

José (læser Brevet.)
Frygt kun ei, min Moder; dit Ord jeg lytter til,
Med Lyst gjør jeg, hvad du vil.
Til Brud jeg af din Haand vil Micaëla tage,
Trods din Buket, Du frække Kvinde!
(Idet han vil tage Buketten og kaste den bort, stor Larm og Støi i Fabriken.)

Ottende Scene.

Zuniga
(træder ind fra Vagten med Dragonerne).
Hvad er der dog paafærde der?
(Cigarmagerskerne styrte ind paa Scenen fra Fabriken.)

Chor af Pigerne.
Kom til Hjælp! kom til Hjælp! Nei, gaa ei forbi!
Kom til Hjælp! kom til Hjælp! kom og staae os bi!

Nogle.
Det Carmencita var!

Andre.
Nei, det var ei hende,
Tro det ei!

Nogle.
Det Carmencita var!

Andre.
Nei, det var ei hende,
Tro det ei!

Nogle.
Hun slog det første Slag, jo vist!
Hør ei paa disse Folk!

Andre.
Jo, hør paa os!

Nogle.
Hør dem ei, Hr. Officeer,
Nei, hør paa os!

Første Gruppe
(trækker Officeren til den ene Side).

Manoëlita først har sagt:
Hvis jeg — derpaa kan I lide —
Hvis jeg vil, saa kan jeg ride
Paa et Æsel sølvbelagt

Anden Gruppe
(trækker Officeren til den anden Side).

Carmencita svarer nu:
Hvorfor paa et Æsel, Kjære?
Altid skal saa stort det være —
Kosteskaft vist mener Du!

Første Gruppe (som før):

Carmen, gjør Dig ei saa tyk,
Skreg den første. Agt ei ringe
Kosteskaftet! Du maa springe,
Naar det dandser paa din Ryg!

Anden Gruppe (som før).

Nu der reiste sig et Hyl.
Carmen svared: To Lakajer,
Medens ind og ud Du svaier,
Følge Dig med Stokkeprygl!

Alle Pigerne.

Og derpaa foer, min Tro,
I hinanden begge To!

Zuniga.

Hold op med alt det Skraal for Fanden,
Tag Don José, to Mand
Med Jer paastand
Og bring dem strax herud, den Ene med den Anden.

(Don José tager to Mand med sig og gaaer ind i Fabrikken. Fruentimmerne vedblive at skjændes og true hverandre).

Første Gruppe.

Det Carmencita var.

Anden Gruppe.

Nei, det var ei hende,
Tro det ei! osv.

Zuniga.

Holla!
Før mig paa Timen de Kvinder herfra!

(Det lykkes omsider Dragonerne at trænge Fruentimmerne saa langt tilbage, at de kunne stille sig foran dem i Række. Carmen kommer ud fra Fabrikken med Don José og to Dragoner).

Niende Scene.

Carmen, Don José, Zuniga, Dragoner.

José.

Hr. Officer, det var kun et Slagsmaal,
Først lidt Skjænderi, derpaa vanked der Prygl.
En Kvinde saaret blev.

Zuniga.

Og af Hvem?

José (peger paa Carmen).

Ja af hende!

Zuniga.

Hører Du det? Hvad svarer Du dertil?

Carmen (nynner).

Tralala, tralala!
Hæng mig og brænd mig!
Skal dog ei knække mit Mod!
Tralala!
Jeg trodser Jer Alle, ja
Trodser selv Himmelens Magter.

Zuniga.

Du din Nynnen kan gjerne spare.
Jeg spurgte Dig, om Du hende saared?
Saa svar!

Carmen (som før).

Tralala!
Min Hemmelighed jeg skjuler og skjuler den godt!
Tralala!
Jeg en Anden har kjær, men se, det faaer slet Ingen at vide.

Zuniga.

Den Tone, Du svarer mig i, taaler jeg ei!
Strax paa Timen hun skal i Arrest.

Nogle af Fruentimmerne (bryde igjennem).

I Arrest! i Arrest!

(Carmen løfter Haanden for at slaa til en af dem, men hindres deri af Zuniga. Dragonerne trænge Kvinderne tilbage og ud af Scenen).

Zuniga.

For Pokker, Du synes mig noget løs paa Haanden.

Carmen
(nynner igjen og betragter drillende Lieutenanten).

Tralalala!

Zuniga.

Det er Skade, ja paa min Ære,
Thi hun er virkelig kjøn,
Men hun lidt Mores maa lære!
Strax paa Timen bind hende fast!
(Lieutenanten gaar ind i Vagten).

Tiende Scene.

Carmen, José.

Carmen
(medens José binder hendes Arme paa Ryggen).

Hvor fører Du mig hen?

José.

Til Arresten, min Ven!
Jeg kan Dig ei skaane.

Carmen.

Ei, ei! Du kan mig ei skaane?

José.

Vist ei, jeg maa lystre min Ordre.

Carmen.

Ja, men jeg veed det bedst,
At tiltrods for Dig selv og din Ordre,
Kan Du gjøre, hvad jeg vil.
Og hvorfor? fordi Du mig elsker.

José.

Du lyver.

Carmen.

Don José, den Blomst som jeg skjænked Dig nys,
Den Blomst, som Carmen Dig har givet,
Den kan Du nu godt kaste bort;
Thi Trolddommen virked.

José.

Nu ikke et Ord! mærk Dig det,
Og hvis Du knyer, gaar det Dig galt.

Seguedilla.

Her er en Kro i Sevilla,
Hvor hos min Ven Lillas Pastia
Man faaer sig en rask Seguedilla
Og en sød Manzanilla.
Jeg maa hen igjen til Lillas Pastia.
Men ene kjeder man sig ilde,
Selv paa et saadant lystigt Sted;
Naar man vil more sig til Gilde,
Saa maa man ha'e en Kjæreſt med.
Men hvor er min? Den arme Stakkel!
Han fik igaar sit Reisepas.
Men hvis der ei skeer et Mirakel,
Snart vil en Anden ta'e hans Plads.
Jeg ta'er nu slige Tab paa min Vis.
Nu er jeg fri, ja kort og godt:
Her gaar Forelskte i Dusinvis,
Er Du blandt dem, saa skynd dig blot.
Tal, hvis Du vil.
Vær kun ej bange.
Strax slaar jeg til,
Klokken er mange.
Og hvis Du vil som jeg, min Skat,
Skal jeg nu strax betro Dig, at
Her er en Kro i Sevilla,
Hvor hos min Ven Lillas Pastia
Vi faaer os en rask Seguedilla
Og en sød Manzanilla.
Du og jeg, min Ven, maa hen til Lillas Pastia.

José.

Nu nok. Jeg har forbudt Dig at tale til mig.

Carmen.

Jeg talte ei til Dig. **Jeg** sang jo kun en Vise,
Og jeg haaber
Med Sang jeg Tiden maa vel forslaa.
Jeg kjender en stolt Militair
I Kongen af Spaniens Hær,
Ham kunde, ak ja, ham kunde
Jeg faa saa kjær, saa kjær.

José.

Ak, Carmen!

Carmen.

Den Militair bærer ei Epauletter,
Han er ei Officer;
Men han har det Mod, som jeg gjætter,
Det gjælder langt mer, langt mer.

José.

Hys, hys, jeg veed knapt, hvad jeg siger.
Dersom nu bort Du Dig sniger,
Tør jeg saa tro, hvad Du sagde mig her.
Du har forhexet mig. Ak, Carmen, siig, har Du mig kjær.

Carmen.

Ja.

José
(løser Rebet, som er bundet om hendes Hænder)

Hos Lillas Pastia . . .

Carmen.

Dandse vil vi . . .

José.

Kun Du og jeg?

Carmen.

En Seguedilla.

José.

Vi to?

Carmen.

Der faaer vi sød Manzanilla!

José.

Svig mig nu ei?

Carmen.

Nei!
Skjult for det hele Sevilla,
Ja hos min Ven Lillas Pastia,
Der dandser vi to Seguedilla
Og faaer sød Manzanilla.

(Carmen holder Hænderne paa Ryggen, som var hun endnu bunden, idet Lieutenanten kommer ind fra Vagten med en skreven Ordre).

Ellevte Scene.

De Forrige. Zuniga. Senere Dragoner. Cigarpiger og Almue.

Zuniga (til José).

Her er Ordren. Pas nu paa.
For Fangen skal Du indestaae.

Carmen (sagte til José).

Jeg paa Broen gi'er Dig et Stød —
Al min Kraft jeg opbyde vil,
Fald omkuld da paastand,
For Resten skal jeg sørge.

(Hun stiller sig imellem de to Dragoner. José gaaer ved Siden. Hun gaaer tvers over Scenen henimod Opgangen til Broen. Idet hun gaaer forbi Zuniga, der har givet Ordren til Don José, leer hun ham op i Øinene og synger):

Gud Amor ei med Baand man binder
Aldrig kjendte han til Ret og Skjæl,
Hvis ei Du elsker, Du mig vinder;
Men elsker Du — saa vogt Dig vel!

(Ligesom hun kommer til Broen, støder hun til Don José, der lader sig falde. Forvirring og Uorden. Carmen flygter. Naar hun er midt paa Broen, kaster hun Rebet over Rækværket og springer ud, medens Fabrikspigerne nede paa Scenen leende omringe Officeren).

Anden Akt.

Lillas Pastias Værtshus. Borde til begge Sider. Carmen, Mercedes, Frasquita, Moralès, Zuniga og andre Officerer. Maaltidet er tilende. Officererne og Zigeunerpigerne ryge Cigaretter. To Zigeunersker klimpre paa Guitarren i en Krog, og to Zigeunersker dandse midt paa Scenen, Carmen sidder og seer paa deres Dands. Lieutenanten hvisker til hende, men hun hører ikke paa ham. Pludselig reiser hun sig og giver sig til at synge.

Første Scene.

Carmen.

1

Der ringler tusind Bjælder smaa
Med Lokketoner sølverklare;
De brune Taterpigers Skare
Vil Tryllekreds i Natten slaae.
Mens vidt ud over Skov og Vang
Sig Tamburinens Toner trænge,
Mildt lyder fra Guitarens Strænge
Med dæmpet Klang
Vor Trolddomssang:
La la la la la.

(Zigeunerpigerne dandse til Omkvædet, der ogsaa istemmes af Mercedes og Frasquita).

2.

Det høje, perlesmykte Bryst
Sig snart som Havets Bølger hæver,
Og Baand og Skærf i Luften svæver,
Som revne Flag i Stormens Dyst.
Alt rives med i Dansens Lyst,
Som Løvet hvirvles om i Høst.
Man seer ei Himmel eller Jord;
Men hvad der skjult i Barmen boer
Nu hæver høit sin Røst.
La la la la.

3.

De mørke Mænd saa vel forstaaer
De unges Fødder at bevinge,
Og ret som hver en Stræng skal springe
Med Lynets Fart nu Spillet gaaer.
Og dobbelt vild den vilde Jagt
I Rus og Raseri er bragt;
Men selv om Taterpigen vidste,
At hendes Hjerte nu skulde briste,
Aldrig modstod hun Dandsens Magt.
La la la la.

(Dandsen bliver bestandig hurtigere og heftigere. Lillas Pastia nærmer sig forlegen).

Frasquita (til Zuniga).

Tilgiv, Pastia troer . . .

Zuniga.

Hvad vil han nu igjen, Din Hr. Pastia?

Frasquita.

Han siger, Corregidoren vil, vi skal Værtshuset lukke.

Zuniga.

Nu vel, saa vil vi gaa! I følge kan med os.

Frasquita
(hvem Pastia giver et Vink).

Nei, nei! vi blive her.

Zuniga.

Men Carmen. Du kommer ei?
Saa hør blot et Ord i en Fart:
Du er vred.

Carmen.

Paa hvem?
Maaske paa Dem?
Hvorfor?

Zuniga.

Fordi jeg lod din Kjæreste sætte fast.

Carmen.

Hvor bragte I ham hen?

Zuniga.

Han er alt fri som Fuglen.

Carmen.

Fri som Fuglen — ei, ei!
Farvel, hver Frier paa min Vei!

Mercedes og Frasquita.

Farvel, hver Frier paa vor Vei!
(Scenen afbrydes af Chor udenfor).
Hurra for Toreadoren!
Hurra for Toreadoren!
Han leve! han leve! Hurra!

Zuniga (seer ud af Vinduet).

See blot, disse Faklers Glands!
See det er Seierherren fra Granada!
Vil I drikke med os et Glas, Hr. Kammerat,
Paa Eders Fortids Ry! paa Eders Fremtids Held!

Anden Scene.

Escamillo (træder ind).

1.

For Jer Skaal jeg takker Jer gjærne
Og tømmer glad for Jer et Glas igjen;
Thi vi har begge den samme Stjærne —
Lykken er i Kampen jo begges Ven.
Circus fyldes af en vældig Skare,
Som samles der paa Festens Dag —
Alle de juble, frygte ei Fare,
Tale høit og slaaer tilvæds, gjør fælles Sag.
Denne Larm og dette Bulder, som skrækker,
Og som stiger let til Raseri,
Det er den Musik, som Modet vækker,
Denne Larm, den elske vi.
Giv Agt! En Garde!
Toreador, Du gjæve!
Toreador, hold tappert Stand!
Lad Kvinderne kun bæve,
Men Du, viis Dig som Mand!
(Carmen fylder hans Glas).

2.

Pludselig der bliver stille
Som i en Grav! Hvad er der dog paafærde nu?
Hvorfor forstummer Larmen, den vilde?
Jo, thi Tyren styrter frem og vækker Gru.

Frem den haster, brøler, fnyser.
En Hest er fældet og med den dens Picador!
„Ah brav toro" raabes, man gyser,
Thi fra Tyrens Blik en Ild der udgaar.
Den fine Banderillos ryster.
Og Sandet farves rødt af Strømmen af dens Blod.
Selv den tapreste bli'er Kryster —
Nu gjælder det at vise Mod.
Giv Agt! En Garde!
Toreador, hold tappert Stand!
Lad Kvinderne kun bæve,
Men Du, viis Dig som Mand!
(De drikke og vexle Haandslag med Escamillo).

Escamillo (til Carmen).
Min Skjønne, et Ord! Sig mig, hvad hedder Du?
I min næste Kamp vil jeg bære Dit Navn.

Carmen.
Carmen, Carmencita, som det Jer behager.

Escamillo.
Hvis jeg nu sagde Dig, at jeg Dig elsker.

Carmen.
Jeg skulde svare: Elsk mig ei.

Escamillo.
Men dette Svar er ubarmhjertigt.
Jeg vil finde mig i at haabe og vente.

Carmen.
Det er tilladt at vente og at haabe er skjønt.
(Escamillo fjerner sig).

Zuniga (træder hen til Carmen).
Da Du ei vil gaa med mig, jeg kommer igjen.

Carmen.
Aa nei — det gjør Du ei!

Zuniga.
Jo, jeg kommer igjen!
(De gaa Alle, undtagen Carmen, Frasquita og Mercedes. Saasnart Officererne og de øvrige ere borte, falder Pastia Dancaïre og Remendado ind.)

Tredie Scene.

Carmen. Frasquita. Mercedes.
Dancaïre og Remendado.

Recitativ.

Frasquita.
Nu sig os flux, hvad Nyt I bringe.

Dancaïre.
Ret gode Nyheder paa Ære;
Endnu der Udsigt er til et godt Smugleri,
Naar med os I gaa paa Parti.

Pigerne.
Vi paa Parti?

Dancaïre.
Ja dertil just behøves I?

Quintet.

Dancaïre.
Vi en Plan betroer Jer nu, Kjære!

Mercedes.
Og den er god, det mener I?

Dancaïre.
Den er herlig, herlig paa Ære,
Men I maa alle staa os bi.

Pigerne.
Skal vi? skal vi?
Skal virkelig vi staae Jer bi?

Dancaïre og Remendado.
Ja ydmygt gjerne tilstaa vi.
Og finde intet Ondt deri,
At gjælder det Bedrageri,
Og Smugleri,
Og Rapseri,
Saa er det aldrig til Fortræd
At have smukke Piger med;
Da man prøve
Kan paa at øve
Hvad ellers let
Kan ende slet.

Pigerne.
Uden os kan det aldrig gaa.

Dancaïre og Remendado.
Ja mener ikke I som vi.

Pigerne.
Ja vist, vi mene just som I!

Alle.
At gjælder det Bedrageri,
Og Smugleri,
Og Rapseri,
Saa er det aldrig til Fortræd
At have smukke Piger med.

Dancaïre.
Dermed er sagt, I følge vil?

Frasquita. Mercedes.
Ja, naar I vil!

Dancaïre.
Helst nu paa Timen.

Carmen.
Tilgiv, nei!
(til Mercedes og Frasquita)
Følg I med dem, om I har Lyst,
Men jeg er ei saa hurtig færdig.
Reis I kun med — jeg følger ei.

Dancaïre.
Jo, lille Carmen, kom dog med!
Du har da ikke Hjærte til
At ødelægge os vort Spil.

Mercedes og Frasquita.
Ja, lille Carmen, kom nu med!

Carmen.
Nei, nei! men drag kun I afsted!

Dancaïre.
Dog Grunden til Dit Nei, Du os da sige maa.

Alle.
Ja sig din Grund! strax sig din Grund.

Carmen.
Det kan jeg sige saare let:
Min Grund er, at i denne Stund . . .

Alle.
Nu da?

Carmen.
Jeg har mig forelsket.

Alle.

Hun forelsket?

Carmen.

Ja forelsket!

Dancaïre.

Men hør nu, Carmen, vær nu fornuftig ...

Carmen.

Ja, forelsket til Raseri!

Dancaïre og Remendado

Det undrer mig, men godt jeg mindes,
Og det er vel det bedste Svar,
At dobbelt Mod hos Dig der findes,
Hvergang Du før forelsket var.

Carmen.

Jeg vilde, mine Venner, gjærne
Endnu i Aften følge Jer,
Men denne Gang vil just min Stjærne,
At jeg Stakkel maa blive her.

Dancaïre.

Og dette er dit sidste Ord?

Carmen.

Mit sidste Ord.

Remendado.

O bliv! lad Dig dog overtale nu!

Alle.

Ja følg os Du! ja følg os Du!
Vor Plan vil strande,
Det maa vi sande,
Thi Smugleri
Og Rapseri osv.

Carmen.

Ja vist, jeg tror saavelsom I,
At gjælder det Bedrageri
Og Smugleri
Og Rapseri osv.

Alle.

Ja gjælder det Bedrageri
Og Smugleri
Og Rapseri
Saa er det aldrig til Fortræd
At have smukke Piger med!

Recitativ.

Dancaïre (til Carmen).

Hvem venter Du her?

Carmen.

Bagatel! en Soldat,
Som, nok saa net, da han saa mig i Knibe,
Lod sig sætte i Arrest.

Remendado.

Ei, ei, det var jo smukt.

Dancaïre.

Men hør, det kan være, at han sig betænker.
Er Du saa vis paa, at han kommer?
(Man hører Don José synge udenfor og i stor Afstand).

1.

Holdt! hvem der?
Hvem gaar her?
„En Dragon det er".

Carmen (hastigt).

Det er ham!

Don José (fortsætter).

Svar saa, Dragon, igjen,
Hvor gaar Vejen hen?
„Jeg gaar for at tvinge
Uven til at springe
Lystigt for min Klinge!"
Ja hvis det er saa
Du passere maa
For vort Land, for vor Mø
Vil vi dø,
Dertil hver Soldat
Altid er parat.
(De titte Alle ud gjennem Vinduesskaaderne).

Recitativ.

Frasquita og Mercedes.

Hvilken rast Dragon!

Dancaïre.

Ham kan godt vi bruge! Saadan en Patron!

Remendado.

Beed ham blive hos os!

Carmen.

Han svarer Jer Neil

Remendado.

Forsøg blot derpaa!

Carmen.

Han gjør det dog ei!

Don José.

(Synger udenfor Vinduet).

2.

Holdt! hvem der,
Hvem gaar her?
„En Dragon det er."
Svar saa, Dragon, igjen,
Hvor gaaer Veien hen?
„Vant at staa paa Pinde
Skal jeg Veien finde
Nu til min Veninde."
Ja, hvis det er saa,
Du passere maa.
For vort Land, for vor Mø
Vil vi dø,
Dertil hver Soldat
Altid er parat.

(De skynde sig Alle, med Undtagelse af Carmen, ud ad Sidedøren, idet José træder ind ad Døren i Baggrunden).

Fjerde Scene.

Carmen. Don José.

Carmen.

Hvordan? Er det Dig?

José.

Carmen!

Carmen.

Du kommer fra Arresten?

José

Syv Uger sad jeg der.

Carmen.

Det var haardt.

José

Tvertimod! Naar for Din Skyld det var,
Endnu jeg sad der gjærne.

Carmen.
Elsker Du mig?
José.
Jeg Dig tilbeder.
Carmen.
Dine Lieutenanter var her fornylig,
De dandsede med mig.
José.
Med Dig! med Dig!
Carmen.
Jeg vil dø paa, at Du nu er jaloux.
José.
Ja, ja! jeg er jaloux.
Carmen.
Saa smaat, min Ven, saa smaat!
Jeg til Din Ære dandse vil
Og Du skal se, hvor let
Jeg dandser og kan slaa med Castagnet tillige.
Sæt Dig nu ned, Don José!
(Med komisk Høitidelighed): Jeg begynder!
(Hun dandser og akkompagnerer sig med Castagnetterne, idet hun nynner Melodien. José sluger hende med Øinene. Man hører i lang Afstand et Trompetsignal, som kalder Dragonerne i Casernen. José lytter og synes at høre Signalet; men det døves af Castagnetternes støiende Klang; han reiser sig, gaar hen til hende og griber hendes Arm, for at formaa hende til at holde op.)
Don José.
Saa hold dog op, Carmen! hold inde!
Carmen.
Men hvorfor? siig hvorfor?
José.
Jo, jeg synes, jeg hør ...
Ja, det er vort Signal. Nu blæser man Retraiten.
Siig, hører Du det ei?
Carmen.
Bravo, det træffer herligt. Kjedsommeligt i Længden
Det jo bliver, at spille ene. Nei, lad Musiken leve,
Den ned fra Himlen faldt!
(Hun begynder igjen paa sin Sang og sin Dands, der bevæger sig i samme Rhytmer som Signalet. José betragter hende forelsket lige som tidligere, Signalet kommer bestandig nærmere, passerer forbi Værtshuset, fjerner sig derpaa og taber sig efterhaanden. José anstrænger sig endnu engang for ikke at see paa hende; han griber hendes Arm og standser hende.)
José.
Nei, Du forstod mig ikke ret. Det er Retraiten.
Jeg skal i Kvarteer. Den kalder mig nu til Appel.
Carmen.
Til Dit Kvarteer? Hvor jeg har været tosset.
Mit bedste har jeg gjort. Jeg dandsede mig varm.
Blot for at more ham der med min Sang, med min Dans.
Og var, saasandt jeg lever,
Helt forelsket i ham.
Taratata! det kalder til Retraiten,
— Strax bort skynder han sig!
(hæftig)
Naa, saa pak Dig herfra!
Der, tag Din Schako, Din Sabel og Din Taske.
Og saa pak Dig afsted til Kasernen!
José.
Det er smukt af Dig at drive Spot med mig.
Det smerter mig at gaa, thi aldrig nogen Kvinde,
Nei, aldrig har en Kvinde
Som Du mit Hjærte fanget og min Tanke kunnet binde.
Carmen.
Taratata! Det kalder til Retraiten,
Taratata! Strax bort skynder han sig.
O min Gud, o min Gud, hør, hvor den klinger!
See blot, hvor han faaer Vinger.
Han gaaer — og dog han mig Kjærlighed svoer.
José.
Hvordan! Du paa min Kjærlighed ei tror?
Carmen.
Nei, nei!
José.
Nu vel! Du høre skal! . . .
Carmen.
Nei, jeg vil Intet høre.
José.
Du høre skal.
Carmen, jo jeg vil, Du høre mig skal.
(Han tager Blomsten frem, som hun kastede til ham i første Akt.)

1.
Blomsten, som Du mig havde skjænket,
Har fast til Dig mit Hjærte lænket.
Skjøndt den i Fængslet visnet var,
Den endnu Vellugt til mig bar.
Naar jeg træt ei mer kunde vaage,
Og jeg lukked' Øinenes Laage,
Dens Duft bedøved' Sind og Sands;
Du for mig stod i al din Glands,
Jeg vilde ei det Syn betragte,
Jeg vilde Dig flye, Dig foragte,
Jeg tænkte, Lænken bryder jeg,
Trolddom har ført Dig paa min Vei.

2.
Da stod Du paany for mit Øie,
Ei min Attraa meer lod sig bøie,
Og kun eet Ønske rev mig hen,
At see Dig end engang igjen.
Ak, Carmen, Du har kun behøvet
Flygtigt at kaste et Blik til mig;
Villien dermed Du mig berøved',
Ja, Carmen, ja, Du har mig i Din Magt
Carmen, jeg elsker Dig.

Carmen.

Nei, Du elsker mig ei, thi hvis jeg var Dig kjær,
Langt bort, langt bort Du fulgte mig.

José.

Carmen!

Carmen.

Langt bort, langt bort, hvor Bjerge blaane!
— Du paa Din Hest mig satte da;
Du vilde Plads mig i Din Sadel laane,
Og strunk Du førte mig herfra!

José.

Carmen!

Carmen.

Langt bort, langt bort Du fulgte mig,
Ifald jeg elsket var af Dig.
Der var Du Herre, som vi Alle,
En Officer ei holdt Dig i sit Slaveri.
Trompeten ei kunde Dig kalde.
Du var fri, nei, Du var frank og fri.

José.

Carmen!

Carmen.

En Himmel klar, et Liv, der straaler,
Verden til Fædreland og sin Villie til Lov,
Og hvad ingen Sammenligning taaler,
Frihed i Alt, Frihed i Alt!
Langt bort, langt bort Du fulgte mig,
Ifald jeg elsket var af Dig!

José.
(næsten beseiret).

Carmen!

Carmen.

Langt bort, langt bort Du følger mig,
Ifald jeg elsket er af Dig!

José.

Carmen, o ti! jeg beder!
(river sig med Magt ud af hendes Arme)
Nei, nei, langt heller jeg døer
End svigte Fanen som Deserteur.
Hvilken Skam og hvilken Skændsel,
Det gjør jeg ei!

Carmen.
(i en haard Tone).

Nu vel! Gaa!

José.

Carmen, hør mig, Kjære!

Carmen.

Nei!
Jeg elsker ei, jeg hader Dig!

José.

Carmen!

Carmen.

Farvel, forlad mig nu!

José.

Velan! Farvel! Jeg Dig forlader nu!
Farvel for evigt!

(Han styrter hen til Døren. I samme Øieblik bliver der banket paa Døren udefra. José standser og lytter. Der bankes endnu engang.)

Femte Scene.

De Forrige. Zuniga.
Siden Zigeunerne.

Zuniga (udenfor).

Holla, luk op! luk op!

José.

Hvem banker? Hvem er det?

Carmen.

Saa ti!

Zuniga.
(sprænger Døren).

Saa sprænger jeg Døren! . . . her er jeg! . . .
Ih fy, min Skjønne!
Du vælger ikke godt. Naar man en Officeer
Kan fange i sit Garn, hvem ta'er saa en Corporal?
(til José)
Forsvind paa Timen!

José.

Nei!

Zuniga.

Du skynder strax Dig bort!

José.

I kommer her til kort!

Zuniga.

Slyngel!

José.
(trækker sin Sabel),

For Fanden! jeg sætter haardt mod haardt.

Zuniga (vil trække Sablen).

Carmen
(kaster sig imellem dem).

Yp ikke Klammeri!
(raaber ud)
Til Hjælp! til Hjælp!

(Dancaïre og Remendado samt flere Zigeunere komme til fra alle Sider. Carmen peger paa Zuniga; de kaste sig over ham og afvæbne ham.)

Carmen.

Hr. Officer, bliv ikke vred, men vist
Jer Elskov spiller Jer et Puds tilsidst.
I burde kommet før, thi nu vi nødes til
Desværre, at beholde Jer lidt længere end I vil.
For at I ei vor Hemmelighed skal forraade!

Dancaïre og Remendado.

Hvis det behager Jer, at følge med os Tvende,
Skal intet ondt Jer ske!

Carmen.

Følg med de muntre Svende!

Dancaïre
(med Pistolen i Haanden).

Samtykker I?

Remendado
(ligesaa).

Samtykker I?

Alle de Andre
(ligesaa).
Dertil vi venligst raade!
Zuniga.
Naturligviis! —
Saa meget meer som Eders Argument
Er et af dem, der intet Valg mig levner,
Men vogt Jer dog, thi jeg ...
Dancaïre.
Ja vist, I Eder hævner;
Men indtil da, ad denne Vei
Gaaer I foran! værs'go, geneer Jer ei!
Alle.
Gaa I foran! værs'go, geneer Jer ei!
(Zuniga føres ud af fire Zigeunere med opspændte Pistoler.)
Carmen
(til José).
Altsaa! Du følger med os nu?
José.
Det maa jeg vel!
Carmen.
Naa! Du er ei artig just!
Men hvad gjør det? Det bli'er Du nok,
Naar Du faar seet
En Himmel klar, et Liv, der straaler,
Verden til Fædreland,
Din Villie kun til Lov
Og saa — hvad ingen Sammenligning taaler —
Frihed i Alt! Frihed i Alt!
Alle.
Ja, Livet er skjønt, see det straaler,
Følg nu med os, saa skal Du see
En Himmel klar, et Liv, der straaler,
Verden til Fædreland,
Din Villie kun til Lov
Og saa — hvad ingen Sammenligning taaler —
Friheb i Alt! Frihed i Alt!

Tredie Akt.

Vild Klippeegn. Mørk Nat. Efter et musikalsk Forspil viser sig først een Smugler oppe paa Klipperne, derpaa en anden, saa to andre, saa tyve; nogle krybe op ad Klipperne, andre nedad; nogle af dem ere belæssede med store Pakker.

Chor.
I Venner, nærmer Jer blot varligt!
Lykken venter os i Dalen der.
Men forsigtigt! Hvert et Trin er farligt,
Og grumme let man snubler her.

Sextet.
Carmen, Frasquita, Don José, Mercedes, Dancaïre, Remendado.
Vor Lod er skjøn og god,
Dog bør man ha'e en sikker Fod
Og aldrig gaae iblinde;
Thi Faren er nær;
Snart er den her, snart er den der,
Vi overalt den finde;
Men vi ændser den ei
Paa vor svimlende Vei;
Ingen standsende Strøm, ingen Storm os forskrækker.
Staaer Soldater mod os,
Uden Frygt da vi slaaes,
Bjergets Echo vort Raab trindt i Kløfterne vækker,
Og som Mænd uden Frygt vil vi slaaes!
I Venner, nærmer Jer blot varligt,
Lykken venter os i Dalen der.
Men forsigtigt! Hvert et Trin er farligt,
Thi grumme let man snubler her.

Recitativ.
Dancaïre.
Lad os nu hvile her en Stund, men Kammerater!
Først maa vi varsomt sikre os, at
Veien den er fri, og at ingen Soldater
Skal snappe os bort vor skjulte Skat.
(De gaae.)

Anden Scene.

De Forrige med Undtagelse af Dancaïre og Remendado.
(Nogle af Smuglerne koge deres Mad mellem Klipperne; andre have svøbt sig ind i deres Kapper og lagt sig til at sove.)
Recitativ.
Carmen, José (ser ud over Egnen).
Carmen.
Hvad betragter du der?
José.
Ned i Dalen jeg seer,
Thi jeg veed, at dernede
Boer en kjærlig, gammel Kvinde,
Der stoler trygt paa min Bravhed:
Ak, hun bedrager sig!
Carmen.
Og hvem er denne Kvinde?
José.
Carmen, jeg Dig besværger,
Spot ei dermed, det er min Moder.
Carmen.
Nuvel! Søg hende op, og det strax,
Vort Haandværk er ei for Dig!
Du er for god.
Følg mit Raad og tag bort,
Og jo før jo heller!
José.
Drage bort? skilles fra Dig?
Carmen.
Det skal Du.
José.
Forlade Dig? Nei, nei. Ifald Du gjentager dette Ord ...
Carmen.
Saa mit Liv det vel gjælder!
Hvilket Blik! Svarer Du mig ei?

Nu! hvad er der saa meer? —
Det er Skjæbnen, der raader.

(Hun vender ham Ryggen og sætter sig hen til Mercedes og Frasquita. José betænker sig lidt og gaaer derpaa hen og lægger sig mellem Klipperne. Under de sidste Repliker har Mercedes og Frasquita lagt Kortene op.)

Terzet.

Carmen, Mercedes, Frasquita.

Mercedes.

Bland godt.

Frasquita.

Mere?

Mercedes.

Tag af Du der!

Frasquita.

Saa! Tre Kort er her.

Mercedes.

Fire der!

Begge.

I kjære Kort, nu husk det gjælder,
At I os noget Smukt fortæller,
Siig, hvem der vil forraade os?
Og siig saa, hvem der elsker os?

Frasquita.

Saa, en Frier for mig der staaer,
Som til Raseri mig tilbeder.

Mercedes.

Et Gnav jeg vel sagtens faaer,
Som bander vældige Eder.

Frasquita.

Han mig sætter paa Hestens Ryg,
Omsnoer mig med Rosenlænker.

Mercedes.

Nu, min er lidt gammel og styg,
Men et deiligt Slot han mig skjænker.

Frasquita.

Vi næbbes som to Duer smaa
Fra Morgengry til Aften silde.

Mercedes.

Hvert Ønske jeg opfyldt kan faae —
Kun ikke det, som helst jeg vilde.

Frasquita.

En Konge nu bliver min Ven —
Sin Trone med mig vil han dele.

Mercedes.

Men min gjør meer — han gaar ligestrax hen
Ak, og døer — saa arver jeg det Hele

Begge.

I kjære Kort, nu husk det gjælder,
At I os noget Smukt fortæller.
Siig, hvem der vil forraade os,
Og siig saa, hvem der elsker os!

(De raadspørge Kortene.)

Frasquita.

Hvad Lykke!

Mercedes.

Hvad Fryd!

Carmen

(som har staaet og seet paa dem).

Lad see, om jeg har samme Held!

(Hun lægger Kortene op foran Ildstedet.)

Ruder, Spader! Jeg døer.
Vil man see, først døer jeg,
Og siden han! Vi døe begge To!

(Sagte, idet hun vedbliver at spaa:)

Forgjæves søger Du ved Kortene at blande,
At faae et bedre Svar —
Det nytter Dig dog ei, thi Kortene er sande,
Den Ting er soleklar.
Staaer det i Skjæbnens Bog, at Du er født til Lykke,
Saa tag kun roligt af!
Paa Kortet i din Haand Du fast og trygt kan bygge
Ja lige til din Grav.
Men dersom Du skal døe — husk paa, Du intet vinder,
Om end din Kind er rød —
Læg tyve Gange op, det samme Kort Du finder,
Det spaaer Dig samme Død.

Alle Tre.

I kjære Kort, nu husk, det gjælder
At I os noget Smukt fortæller.
Siig, hvem der vil forraade os,
Og siig saa, hvem der elsker os!

(Dancaïre og Remendado komme tilbage.)

Tredie Scene.

De Forrige, Dancaire og Remendado.

Carmen.

Hvad nu?

Dancaïre.

Forsøg nu bare, vi maa jo frem,
Og det skal nok gaae.

(Til José, som er gaaet op paa en Klippe tilvenstre:)

Bliv du deroppe, José,
Pas godt paa vore Varer.

Frasquita.

Siig os, er Veien sikker?

Dancaïre.

Ja! Men tag Jer iagt, man er paa Spor,
Opstillet er en Vagt.
Det gjælder blot at faae disse Fyre skaffet bort.

Carmen (til Smuglerne):

Tag hver nu Sit og saa afsted!
Vi maa jo frem, og saa gaa vi frem.

Ensemble.

Carmen.

Let en Soldat kan man bedrage.
Han som en Anden vil behage;
Haandtryk og Smil, dem ta'er han med,
Thi lad os skynde os afsted!

Kvinderne.

Ja, let Soldaten vi bedrage, osv.

Frasquita.

Man risikerer — det er givet —
Slet ingen Ting, har man Talent.
Han vil kun tage os om Livet
Og sige os en Compliment.

Alle.

Let en Soldat kan man (de) bedrage osv.

Mercedes.
Og dersom til et Kys de trænge,
Saa lad dem ogsaa tage det,
Men vore Varer, vore Penge,
Dem skal de ikke faae saa let.

Alle
Nu afsted! afsted
Og tag Glæden med!
Let en Soldat kan man bedrage osv.

(Dancaïre ordner Alt til Smugleriet, idet han sender Carmen, Frasquita og Mercedes først ned i Dalen, efter dem Smuglere med Varer, derpaa andre Kvinder og andre Smuglere bag disse, osv. — Alle bort. José gaar op mellem Klipperne tilvenstre, idet han først undersøger Laasen paa sit Gevær.)

Fjerde Scene.

Micaëla
(stikker Hovedet frem over nogle Klipper, en Fører ledsager hende ned, derpaa gaaer han bort paa hendes Vink).
Just her paa dette Sted har jo Smuglerne Tilhold,
Og han er her! Jeg ham gjenseer!
Og som hans Moder mig indstændig bad,
Om hans Pligt jeg minde ham vil.
(Hun gaaer frem paa Scenen.)

1.
Jeg sagde, mig Intet forskrækker,
Og dog saa angst nu mit Hjerte slaaer.
Ak, Alt omkring mig min Frygt kun vækker,
Af bange Kvaler jeg snart forgaaer.
Ene blandt høje Bjerge
Hver Lyd forfærder mig og hvert et Skud;
Men Du mig seer, Du vil mig værge
Og skjærme mig, algode Gud!

2.
Saa skal jeg skue denne Kvinde,
For hvem sin Fane han forlod,
Og troløs her atter ham gjenfinde,
For hvem jeg gav mit Hjerteblod.
Saa smuk og saa farlig skal hun være,
Men jeg dog nu ei frygte vil,
Nei, jeg vil frelse ham, den Kjære,
Og Du vil hjælpe mig, algode Gud,
Ja, Du vil hjælpe mig, algode Gud!
(Hun seer ud tilvenstre.)
Nei, jeg mig skuffer ei. Han staaer paa Klippen der,
Kom hid, José, José! jeg tør ei nærme mig!
(Forskrækket.)
Men hvad er det? Se blot, han sigter, han gi'er Ild!
Ak, jeg bygged for fast paa min Styrke, mit Mod!
(Hun skjuler sig bag Klippen tilvenstre. I det samme kommer Escamillo med Hatten i Haanden.)

Escamillo
(seer paa Hatten).
Blot en halv Tomme til, saa var nok alt forbi!

José (kommer ind fra højre Side).
Siig mig flux Eders Navn!

Escamillo (roligt).
Saa sagte, min Ven!

Duet.

Escamillo, José.

Escamillo.
Jeg Escamillo er, Toreador fra Granada.

José.
Escamillo?

Escamillo.
Javist!

José.
Ja, jeg kjender Jert Navn,
Derfor velkommen vær! dog nærved havde det været,
At I var bleven dér.

Escamillo.
Jeg siger ikke Nei,
Men viid, jeg er forlibt, min Ven — ja rent utrolig,
Og Navn af tapper Mand fortjente jeg vist ei,
Hvis jeg ei for et Blik gav Livet i Betaling.

José.
Den, som I elsker, er hun her?

Escamillo.
Ja vist,
En lille Smuglerske det er.

José
Og hun hedder?

Escamillo.
Carmen.

José.
Ah, Carmen!

Escamillo.
Ja, Carmen! Saa hun hedder. Til Elsker nys hun tog
En ung og rask Soldat,
Som blot for hendes Skyld engang er deserteret,
Men sikkert har hun nu faaet meer end nok deraf;
Hendes Kjærlighed, den varer ei til hendes Grav.

José.
Men I elsker hende dog.

Escamillo.
Jeg elsker hende meer, end Nogen aner.

José.
Men den, som vil vore Piger fra os rane,
Betale maa, det veed I nok!

Escamillo.
Siig Eders Priis! Guld har jeg her.

José.
Den Kniv, som her jeg bærer,
Snart Prisen Jer lærer.

Escamillo.
Den Kniv, som der Du bærer?

José.
Forstaaer I mig?

Escamillo.

Det er tydeligt nok,
Den Deserteur, Soldaten, som hun elsker,
Nei, som hun elsket har, det er Dig!

José.

Ja, det er mig!

Escamillo.

Jeg er henrykt, Ven, ved her at være Gjæst.

(Sammen.)

José.

Snart min Harme skal finde
I ham sit rette Maal
Hans frække Blod skal rinde
For mit skarpe Staal.
Kom, Dig at forsvare,
Giv nøie Agt!
Du snart skal erfare
Min Klinges Magt.

Escamillo.

Det jeg kalder ramme
Ret tilgavns sit Maal,
Naar Rivalens Flamme
Køles af mit Staal.
Kom, Dig at forsvare,
Giv nøie Agt!
Du skal snart erfare
Min Klinges Magt.

(De styrte ind paa hinanden. Naar de har vexlet nogle Hug, knækker Bladet paa Escamillos Kniv, og José staaer overfor ham med opløftet Haand, beredt til at dræbe ham. I dette Dieblik træder Carmen ind. Carmen griber José i Armen.)

Carmen.

Hold op, José!

Escamillo

(reiser sig, idet Frasquita, Mercedes, Dancaïre, Remendado og de andre Smuglere træde ind).

Med Fryd derpaa jeg tænker,
At, Carmen, det er Dig, som nu mig Livet skjænker.

(Glad til José.)

Men, min tapre Soldat, vort Spil er ei tilende,
Om hende slaaes vi atter,
Den Dag, jeg hører, at I er parat dertil.

Dancaïre.

Ja, det er smukt. Fred høit jeg skatter;
Men nu maa vi afsted, og Du, min Ven, Farvel.

Escamillo

(til de Andre).

Tillader I, at, før vi nu skal skilles,
Jeg byder Jer til Gjæst, til Cirkus i Sevilla;
Saa sandt jeg er en Mand,
Vil da jeg holde Stand!

(Med et Blik paa Carmen.)

Hvo mig elsker vil komme! Hvo mig elsker vil komme!

(Koldt til José, som gjør en truende Bevægelse.)

Min Ven, vær stille blot! Alt er forbi —
Jeg har kun tilbage at sige Jer Farvel!

(Escamillo gaaer langsomt bort; José vil styrte efter ham, men hindres af Carmen, Dancaïre og Remendado.)

José

Carmen, tag Dig i Agt! Du komme vil tilkort.

(Carmen trækker foragteligt paa Skuldrene og vender ham Ryggen).

Dancaïre.

Afsted, afsted! Nu maa vi bort!

Chor.

Afsted, afsted! Nu maa vi bort!

Remendado

(der har seet ud tilvenstre).

Stands! See, der er Een, som skjuler sig for os.

(Han kommer med Micaëla.)

Carmen.

En Kvinde!

Dancaïre.

Hvilket Held, maa jeg sige.

José.

Micaëla!

Micaëla.

Don José!

José.

Stakkels Barn,
Siig mig, hvad vil Du her?

Micaëla.

Jeg søger just Dig.

Solo.

Dernede staaer den Hytte,
Hvor i Taarer og Bøn
Moderhjærtet, Din Moders,
Beder ømt for sin Søn.
Ja, hun græder, den Arme,
Kalder paa det kjære Navn —
Du vil ømt, Ven, Dig forbarme,
Kom, følg mig til Din Moders Favn.

Carmen.

Ja gaa, ja gaa! Stol Du paa mig,
Vort Haandværk passer ei for Dig!

José.

Skal jeg hende da følge?

Carmen.

Ja, vi bør skilles nu.

José.

At Du selv kan følge ham,
Din nye Elsker! nei! Spot og Skam.
Om jeg taber eller vinder —
Alt jeg sætter nu paa Spil —
Thi den Lænke, som os binder,
Først af Døden løses vil.

Micaëla.

Hør, José, hør, hvad jeg beder,
Kast Dig i Din Moders Favn!
Bryd den Lænke, som Dig binder,
Hør, hun kalder paa Dit Navn.

De Andre.

Om Du taber eller vinder,
Alting sætter Du paa Spil —
Husk, den Lænke, som Dig binder,
Først af Døden løses vil.

Micaëla
(til José).
Et Ord endnu! det skal blive det sidste.
Din Moder døer, men før hendes Øjne
briste,
Hun vil tilgive først sin hjærteløse Søn.

José.
Min Moder, ak! hun døer.

Micaëla.
Ja, José.

José.
Bort da herfra.
(Han gaaer nogle Skridt, men standser og siger til Carmen.)
Glæd Dig, Carmen, jeg gaaer, men husk
vi sees igjen!
(Han tager Micaëla med sig. Da han kommer til Udgangen, høres Escamillos Røst langt borte; han bliver staaende og vakler.)

Escamillo
(udenfor Scenen).
Toreador, Du gjæve,
Hold kjækt og tappert Stand!
Lad ømme Hjærter bæve,
Men viis Dig som en Mand.
(Carmen vil ile efter ham. José stiller sig truende foran hende.)

Fjerde Akt.

En Plads i Udkanten af Sevilla. I Baggrunden Indgangen til Arenaen, hvor Tyrefægtningen skal holdes. Tilhøire fører en Vei gjennem en gammel Mur op i Byen.

Første Scene.

Folk af begge Kjøn strømmer allevegne fra ind paa Scenen. Siden Tyrefægter-Kvadrillen med
Escamillo og **Carmen**. Derefter **Frasquita** og **Mercedes**.

Chor med Dands.
Hvilke Piger!
Uden Smiger
Ei de viger
For Gudinder.
See derinde,
Hvilke Svende!
Hver Ungersvend er Majo her.
Ingen Stad kommer denne nær.
Slig en Dands fortryller Enhver.
Ak see, ja see blot der!
Vor andalusiske Dands
Altid dog Seirens Krands
Binder.

See, hvor adræt,
Og see, hvor let
Og hvilken Ynde!
Og det bedste staaer dog til Rest,
Naar den rigtige Fest
Om lidt skal begynde.
Hver Ungersvend osv.
(Bevægelse blandt Tilskuerne. Tyrefægtere kommer efterhaanden fra Porten tilhøire. En Flok Børn storme først ind paa Scenen.)

Chor af Børn og Tilskuere.
See! See der; der er jo Quadrillen
Af de kjække fry Toreros.
Solen skinner paa deres Landser,
Snart man Seierherren krandser.
(4 Alguazils aabne Toget.)

Chor.
See blot, hvor strunk han paraderer,
Hvor stiv og styg er vor Alguazil!
See blot paa vor Alguazil,
Hvor statelig han marscherer!
O fy, Alguazil, o fy!
(En Skare af Chulos og Banderilleros træder ind paa Scenen.)
Et Hurra for dem, der nu komme,
For de prægtige smaa Chulos!
Banderilleroerne gaa som til Dands,
See blot, hvor stolt de fremad drage,
Til dem der findes ikke Mage!
Nei see Broderiernes Glands!
(Picadorerne komme ind.)
Hvor pyntelig er denne Skare!
En Helt er hver en Picador.
De komme kun, naar der er Fare,
Naar Tyren harmfuld om sig slaar.
(Escamillo kommer med Carmen, der seer glæde-straalende ud og er iført en prægtig Dragt).

Chor.
Han kan nok Tyren tvinge,
Den for hans Haand finder sin Død,
Ingen fører en saadan Klinge,
Ingen har et saa sikkert Stød!
Hil Escamillo!
Han leve! han leve!

Escamillo (til Carmen).
Hvis Du elsker mig, Carmen, saa veed
jeg, at idag,
Du vil favne mig stolt, naar jeg har vundet
Dit Slag'

Carmen.
Jeg elsker Dig, Escamillo. Gid mig Døden
maa ramme,
Om Nogen vandt min Gunst fra den Dag,
Dig jeg saae.
(Trompetstød udenfor.)

Chor.
Plads! Plads!
Plads for Herr Alcalden!
(Marsch i Orchestret. Alcaden træder ind fra Baggrunden med Soldater efter sig. Folket trænger paa for at see ham. Imidlertid nærmer Frasquita og Mercedes sig til Carmen.)

Frasquita.
Carmen, følg mit Raad! Gaa bort, lad
Dig ei see!

Carmen.
Da hvorfor ei?

Mercedes.
Han er her.
Carmen.
Hvem?
Mercedes.
Don José,
Han skjuler sig i Mængden. Se der!
Carmen.
Ja, jeg ham seer!
Frasquita.
Saa vogt Dig!
Carmen.
Troer Du, at Carmen skjælver for en Mand?
Nei, nei, nei! Han skræmme mig ei kan.

(Alcalden er imidlertid gaaet ind i Circus. Efter ham Tyrefægterne og Folket tilsidst. Orchestret spiller Melodien til: „See der, der er Quadrillen", og naar Folkemassen er borte, sees Don José oppe i Baggrunden. Carmen bliver alene tilbage. De betragte hinanden. Marschen døer hen i Orchestret.)

Anden Scene.

Carmen. Don José.

Carmen.
Du her?
José.
Ja, ja!
Carmen.
Jeg hørte nylig sige,
At Du var tæt herved. Du fulgte mine Fjed.
Man bad mig flygte, men jeg vilde ei vige,
Thi Frygt jeg kjender ei, det troer jeg, at Du veed.
José.
Nei, nei, jeg truer ei,
Jeg beder, jeg bønfalder.
En Fremtid lys os kalder;
Kom, Verden er jo stor.
Vi begynder Livet atter
I et Land, hvor Lykken boer.
Carmen.
Don José, det er forsilde;
Jeg vil være frank og fri,
Lad ei flere Ord os spilde,
Mellem os er det forbi.

Sammen.
José.
Carmen, stød mig ei tilbage,
Kom, o kom, med mig Du drage,
Lad mig frelse Dig, Du Hulde,
Frelse Dig og mig med Dig!
Carmen.
Nei, hvad der endog skal hændes,
Jeg Dig siger stolt og glad:
Ild, der slukt er, skal ei tændes,
Vi for evigt skilles ad.

José.
Du elsker mig ei mere?
(Carmen tier og han gjentager:)
Du elsker mig ei meer.
Carmen (rolig).
Jeg elsker Dig ei meer,
José.
Men jeg til Vanvid Dig tilbeder,
Trods alle dine brudte Eder.
Carmen.
Hvortil de mange Ord, det nytter Dig dog ei.
José.
Velan! vil ei med mig Du drage,
Til Dig og til Din Smuglerflok
Jeg helt mig slutter nu;
Alt gjør jeg, hvad Du vil — Alt — hører Du?
O, Carmen, kom til mig tilbage,
Husk paa den Tid, Du elsked mig.
De første lyse Dage.
Nei, Carmen, nei, forlad mig ei!
Carmen.
Ei Dine Ord for Vinden Du strø —
Fri er jeg født og fri vil jeg dø.
Chor og Fanfarer (inde fra Cirkus).
Leve, leve den Kjække!
See blot det blodige Sand!
Tyren skal ei meer os skrække —
Nu har den fundet sin Mand!
Han leve!

(Under Choret lytte de Begge. Ved Ordene: „See blot det blodige Sand!" udstøder Carmen et triumferende: „Ah!" José stirrer stift paa hende. Da Choret er forbi, vil Carmen styrte hen til Cirkus.)

José
(stiller sig i Veien for hende).
Hvor vil Du hen?
Carmen.
Lad mig gaae!
José.
Den Mand, som man jubler nu for,
Din nye Elsker er.
Carmen.
Lad mig gaae!
José.
Du slipper ei bort, thi mig Du hører til.
Carmen.
Lad mig gaa! Jeg bliver ikke her.
José.
Du ham opsøge vil:
Thi Du elsker ham.
Carmen.
Ja.
Om end mit Liv jeg nu skal miste,
Jeg elsker ham — ja til det Sidste!
Chor (inde fra Cirkus).
Leve den Kjække!
José.
Saa har jeg ei Sjælefred længer,
Har plettet min Ære, mit Navn;
Kun for at Du bort mig nu slænger.

Og troløst kaster Dig i hans Favn.
Nei, ved mit Blod, det skal ei skee,
Og af min Kval skal ingen lee!
Nu af at true er jeg kjed.

Carmen.

Saa dræb mig kun! Maaske faar da Du Fred.

Chor (inde fra Cirkus).

Han seired! han seired!

José.

Svar mig! for sidste Gang, o svar!
Vil Du mig følge?

Carmen.

Nei!
Og den Ring, Du mig gav,
Du har tilbage der.

(Hun kaster Ringen.)

Jose

(styrter ind paa hende med Kniven i Haanden).

Saa dø! . . . saa dø!

(Carmen flygter. Han forfølger hende og stikker Dolken i hendes Bryst. Hun falder og døer.)

Chor (inde fra Cirkus).

Toreador, Du gjæve!
Toreador, hold tappert Stand.
Lad Kvinderne kun bæve,
Men viis Dig som en Mand!

(Forhænget drages til Side fra Indgangen til Cirkus. Tilskuerne strømme ud paa Scenen.)

José.

Nu kan I fængsle mig. Min Haand gav hende Døden.

(Escamillo viser sig i Indgangen til Cirkus.)

José

(kaster sig over Carmens Lig).

O, min Carmen! min elskede Carmen!

Nordisk Musikforlag

Carmen

Opera af Georges Bizet

Klaverudtog med fransk Tekst. 16 Kr.

do. med tysk Tekst. 9 Kr.

do. uden Tekst. 4 Kr. 50 Øre.

Potpourrier à 38 Øre, 1 Kr. og 1 Kr. 50 Øre.

Faust

Opera af Ch. Gounod

Forkortet Klaverudtog f. 2 H. ved **Ric. Hansen.** 2 Kr.

Don Juan

Opera af W. A. Mozart

Klaverudtog f. 2 H. med vejledende Forklaringer ved **Jul. Bechgaard.** 1 Kr. 25 Øre.

Barberen i Sevilla

Opera af G. Rossini

Klaverudtog f. 2 H. med vejledende Forklaringer ved **Jul. Bechgaard.** 1 Kr. 50 Øre.

ExpRestrykkeriet. — Kjøbenhavn.